

THALASSA

Pszichoanalízis–társadalom–kultúra

97/1

PSZICHOANALÍZIS ÉS POSZTMODERN

Bókay Antal

Pszichoanalízis a világnézet után

Judith Butler

A feminizmus és a „posztmodern” kérdés

Gilles Deleuze

Mi a halálösztön?

Jacques Derrida

Egyesített értelmezések

Philippe Lacou-Labarthe

A színpad: ősi

Orbán Jolán

Lacan és Derrida

Katona Gábor

Rorty ironikus esztétája az analitikus díványán

Slavoj Žižek

A hatalom obszcenitása

Hárs György Péter

Tithónosz és a Miki egér

Ritter Andrea

Stephen Hawking csodálatos utazása

SZERZŐINKHEZ ÉS FORDÍTÓINKHOZ

A *Thalassa* magyar, angol, német és francia nyelven beküldött kéziratokat — tanulmányokat, dokumentumokat, könyvismertetések, hozzászólásokat, információkat — fogad el. Felhívjuk szerzőink és fordítóink figyelmét, hogy kézírataik előkészítésénél az alábbiakra legyenek tekintettel.

1. A kéziratokat három példányban, szabványosan gépelve (kettes sortávolság, egy oldalon 25 sor, egy sorban 50 leütés) kérjük beküldeni. Számítógépes szövegszerkesztővel készült szövegeket kérjük levélminőségben kinyomtatni. Az IBM-kompatibilis szövegszerkesztővel készített kéziratok esetén kérjük a lemezt is mellékelni. A szerző neve a tanulmány címe alatt szerepeljen.

2. Tanulmányok esetén kb. egyoldalas magyar és/vagy angol nyelvű összefoglalót kérünk a kézírathoz csatolni.

3. Irodalmi utalásokat a szövegben a szerző vezetéknevével és a hivatkozott mű legutolsó magyar nyelvű megjelenési évszámával kérjük jelölni (Freud, 1985). Ha magyar kiadás nem létezik, lehetőleg a legújabb — a szerző eredeti nyelvén megjelent — kiadványra hivatkozunk. Ha valamelyik szerzőtől több, azonos évben megjelent munkára hivatkozunk, a művek megkülönböztetése az évszám mellé írt a, b, c, stb. indexszel történik. Szó szerinti idézet esetében az oldalszám is jelölendő (Freud, 1985, 46.).

4. Az irodalomjegyzéket a tanulmány végén közöljük, a következőképpen oldva fel a szövegtől utalásokat:

a. könyveknél:

Freud, Sigmund, 1985. *Alomfejtés*. Budapest: Helikon.

b. tanulmánykötetben, gyűjteményes kötetben megjelent szövegek esetében:

Ferenczi Sándor, 1982. Pszichoanalízis és pedagógia. In: Linczényi Adorján (szerk.): *Lelki problémák a pszichoanalízis tükrében*. Válogatás Ferenczi Sándor tanulmányaiból. Budapest: Magvető. 41–49.

c. folyóiratban megjelent cikkek esetében:

Litván György, 1990. Kollektív elfojtás — totális rendszerek. *Thalassa* (1), 1, 47–52. Folyóiratoknál a teljes címet írjuk ki, rövidítéseket ne alkalmazzunk (*International Journal of Psycho-Analysis*).

5. A lábjegyzetek helyét kérjük a tanulmányon belül arab számmal jelölni, a szövegüket pedig a tanulmány végén külön lapon mellékelni.

1991/1. számunktól kezdve csak a fenti módon elkészített kéziratokat fogadunk el. A kézirat mellett külön lapon kérjük feltüntetni, milyen adatokkal kíván szerepelni az „E számunk szerzői” rovatban. Kérjük közölni a honorárium-kiutaláshoz szükséges személyi adatait is.

Köszönjük, hogy megfelelően előkészített kézirat beküldésével segíti munkánkat.

A szerkesztőség

THALASSA görögül tengert jelent. Idegen nyelveken ez a címe Ferenczi Sándor egyik nevezetes írásának, a **Katasztrófák a nemi működés fejlődésében** című könyvének. Folyóiratunk címével Ferenczi klasszikus művére, s egyben az őstenger, a forrás, az anyaméh, a kezdet szimbolikájára kívánunk utalni.

Az 1990 óta megjelenő, immár nyolcadik évfolyamába lépett **Thalassa** a századelőnek ahhoz a hagyományához nyúl vissza, amelyben a pszichoanalízis a korabeli kultúrával, irodalommal, társadalomtudománnyal szoros összhangban hatott és fejlődött. A **Thalassa** évek óta ezt a hagyományt igyekszik feleleveníteni, ugyanakkor arra törekszik, hogy lépést tartson a modern társadalomtudományok és a pszichoanalízis legújabb fejleményeivel is.

A **Thalassa** nem pszichoanalitikus szakfolyóirat. „Műhely” rovatunkban azonban szívesen közlünk klinikai-terápiai vagy technikai-módszertani cikkeket, esetismertetések is, különösképpen olyanokat, amelyek általánosabb, történeti vagy elméleti szempontból is figyelemreméltóak. A **Thalassa** független folyóirat, nem kötelezi el magát egyetlen lélekelemzési irányzat mellett sem, de hangsúlyozott figyelemben kívánja részesíteni a pszichoanalízis filozófiai és társadalomtudományi alapjait és alkalmazási lehetőségeit bemutató és elemző írásokat. Feladatának tekinti, hogy hírt adjon az ilyen irányú hazai és külföldi törekvésekről. Mint interdiszciplináris folyóirat, hasábjai nyitva állnak a humán tudományok minden olyan művelője számára, akinek kérdésfelvetései a pszichoanalízissel érintkeznek és ezzel kapcsolatban érdemi mondanivalója van.

Folyóiratunk 1995-ig általában évi két számmal jelentkezett. 1996-ban három szám jelent meg, és lehetőségeinktől függően továbbra is évi három számot terveziünk megjelentetni. Eddig a következő számok jelentek meg: **Pszichoanalízis és társadalom** (1990/1), **Ferenczi Sándor életműve** (1991/1), **Pszichoanalízis és hermeneutika** (1991/2), **Pszichoanalízis és politika** (1992/1), **Róheim Géza életműve** (1992/2), **Nyelv, fikció, megismerés** (1993/1), **Jacques Lacan munkássága** (1993/2), **a Holocaust és a pszichoanalízis** (1994/1–2), **a pszichoanalízis és művészet viszonya**, illetve **a tömeg és hatalom problémája a pszichoanalízisben** (1995/1–2), **Feminizmus és pszichoanalízis** (1996/1), **Szondi Lipót és Ferenczi Sándor** (1996/2). Legutóbbi (1996/3) számunkban ugyancsak tanulmányok jelentek meg a feminizmus és a pszichoanalízis viszonyáról, továbbá többek között Marcel Prousttól, Georg Groddecktől, Bruno Bettelheimtől közöltünk szövegeket.

Lapunk **1–6. évfolyamának** (1990–1995) **összesített tartalomjegyzékét** az 1995/1–2 számunkban közöltük.

Következő (1997/2) számunkban egyebek között az oroszországi és a kelet-európai pszichoanalízis történetével foglalkozó írásokat közlünk, s megkezdjük a Franciaországban élő magyar pszichoanalitikusok munkásságát bemutató sorozatunkat. Először Grünberger Béla és Fónagy Iván munkásságával foglalkozunk.

Olvasóink jóindulatú támogatása nagyban hozzájárul terveink megvalósításához.

A Thalassa Alapítvány bankszámlaszáma: **10200902-32711015-00000000 MHB Rt.**
Széchenyi István Területi Igazgatóság, 1091 Budapest, Üllői út 3.

Ára: 350,- Ft

TARTALOM

Bevezetés. Pszichoanalízis a világnézet
után (*Bókay Antal*) 3

TANULMÁNYOK

Judith Butler: Esetleges alapok:
a feminizmus és a „posztmodern”
kérdés 11
Gilles Deleuze: Mi a halálösztön? 32
Jacques Derrida: Egyesített értelme-
zések 39
Philippe Lacoue-Labarthe: A színpad: ősi
52
Orbán Jolán: Freud különböző olvasatai:
Lacan és Derrida 72
Katona Gábor: Modern pragmatizmus
és pszichoanalízis. Rorty ironikus
esztétája az analitikus díványán 100
Slavoj Žižek: Az inherens törvényszegés
avagy a hatalom obszcenitása 116

MŰHELY

Hárs György Péter: Tithónosz
és a Miki egér 131
Ritter Andrea: Stephen Hawking
csodálatos utazása 142

KÖNYV

Ferenczi Sándor: Klinikai
napló 1932 (*Haynal André*) 152

ÚJ KÖNYVEK 155

HOZZÁSZÓLÁS 157

HÍREK 162

ENGLISH SUMMARIES 163

CONTENTS 165